

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél 2 frt 50 kr.
Negyed 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legutányosabban számítottak

BAJA

vegyes tartalmu hetilap.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Szent-Antal-utca 29. szám

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdájába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes szám ára 8 kr.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egy szó nőtől nőkhöz.

— Miért nem nősül? kérdező nemrég egy életes nő egyik fiatal ismerősétől. Hisz nőt csak elbirna tartani? — Akár hármát is, nagysád, felelte a kérdező, de ruháid egyet se! Ezzel mosolyogva mutatott a társaságban levő cziccomázó fiatal nőre.

Mit mondjunk a találó feleletre? Hogy igazat szőtt . . . ezt még a leg elvakultabb anyának is helyben kell hagynia, ki elragadtatva nézi szép, fiatal leányát báli vagy más társas-öltözkében, sőt abban is, mit manap háziöltözéknek — pongyolának — neveznek. — De még inkább helyben fogja megállni az apa, ki mogorva arccsal vizsgálja az évről évre száporodó ruhái számláit.

Ószintén megvalljuk, hogy az élelmi szerek rohamos drágulása, mely a legszerűbb háztartás költségeit is megkettőzteti, minden nőnek mulhatlanul kötelességévé tenné, hogy minden fényűzést kerüljön. De nem, mert az öltözkéll fényűzés megelcsészítatlan mérveket öltött. Pedig a rakott rúncokat, volánokat, brodokat és csokrokat, melyekkel a mai divat túlterheli a ruhákat, koránt se mondhajók szépeknek; észrevevélük, mily diszelen a felső ruha fölémele, midőn felebarátaink helyet foglalnak, gőhajtva vallják meg, hogy a sok kelmepazarlás nehézzé és gyakran kényelmetlené teszi az öltözéket, de nem merik a folyam ellen uszni, hanem elragadni engedjük magunkat, mert csakugyan a gyöngébb nem vagyunk.

Hányjuk és vessük meg hát jól a dolgot és valljuk meg, nem megbecsülhetatlan gyöngöseség-e, hogy e visszesség ellen nem merészlünk egyesült erővel kikelni.

Minden nő természetében meg van a vágy, hogy tessen; és vagy észrevehetőleg nyilvánul, avagy pedig öntudatlanul rejlik keble mélyében, de meg

van. Nincs köztük egy se, legyen az bár fiatal vagy koros, ki teljesen egykedvű lenne a benyomás ellen, mit egyénisége előidéz. Távoll legyen tölem, hogy ócsároljam ezen érzést, föltéve, ha kacérsággá nem fajul, mert leányainknál csak a helyes ruhajagazítást kell eltalálni, hogy ennek segítségével megszépítsük házi és társadalmi körünket.

Nagyon messze vinné és nem felel meg tulajdonképeni célunknak, ha e helyen azt akaróknak kutatni, hogy mi része van a tetszési vágyának rossz szokásaink leküzdésében, mi része van benne, hogy szelidekké, szorgalmasokká, engedelmesekké és türelmesekké, egyszóval: hogy szeretetreméltókká tegyen; ezuttal csupán külsőnkkel van dolgunk és már magában ez is kimeríthetlen anyagot nyújt, melyet, hogy hosszadalmasnak ne legyünk, röviden fogunk összefoglalni.

Mi tehát azért öltözködünk tisztán, csinosan és díszesen, mert tetszeni óhajtanánk, mert nem akarunk felebarátaink előtt hátramaradni, úgy, hogy végre a divatbálgaság elcsábít és még azt is utánozzuk, mit — követve az első benyomást — rútnak és neveltségnek ítélünk. Keveset tördünk avval, ha külsőnk elteltenitjük, csak arról győződhessünk meg, hogy a varrónál által szállított drága öltözék megfelel a divatlap legújabb számának, nem tekintve, hogy túlterheltsége és a derek alatt duzzadt felsőruha természetellenes, izléstelen, sőt, valljuk meg illelen — és az elhasznált kelme mennyisége még egyszerű anyuba kerül, mint az egyszerű, csinos és izléstelen öltözék.

Hogy a férfiak, kiknek titeltét a fiatal, életvidor leánykák, különben nem veszik félvállról, nem csupán titokban, hanem nyíltan is kikélnék e bálgaságok és izléstelenések ellen, látezőlag épp oly keveset tesz a latba vetve, mint az apa buszúsága, kinek a kis lány fényűző ruhája számtalan redőt von hom-

lokára és sok sóhajt sajtol ki kebléből. Fiatal társnőnk tehát, nem csupán bálgaságot követnek el, midőn ott, hol tetszést óhajtanak, ép az ellenkezőt eredményezik és ezenkívül a házassalándó ifjakat elriasztják, hanem a szó teljes értelmében helytelenül is cselekszenek, midőn minden megfontolás nélkül követik a divat tulzásait.

▲ legnagyobb hiba minket — anyákat — terhel. Mi a fiatal leányoknál a megismerésből és tapasztalásból hiányzik, azt nekünk az évek megadták vagy legalább kellene, hogy megadták legyen. De eszünkbe se jut, hogy e tapasztalatlankal segítségünkre legyünk, sőt szükség esetén rájuk kényszerítsük és egyszerű „igy kell lenni“ által az öltözék fényűzését illo korlátokba szorítsuk, mert a gyöngé és hia anya, ha kell, inkább a háztartást szorítja meg, hogy sem leánykájá rövidebb uszályt vagy néhány volánnal kevesebbet fitogtasson, mint társnői. Ha, nem is tekintve még egyebet, csupán a tetszési vágyát akarjuk szemünk előtt tartani, miért tesszük ezt oly időben, midőn már alig lehetséges, hogy a ruha csinja által tünjünk föl, mert az egyik drága öltözék, toll akar tenni a másikon és miért nem kísérjük meg, hogy leányunkat egyszerűség által tünessük ki? Kérdezzétek csak a házassalándó ifjakat, hogy nem az egyszerűség teszi-e őket figyelmessé, vajjon nem a karcsu, szűzes alak benyomása hat-e rájuk jótékonan, a szokásos keltekek, a természetellenesen felduzzadt felső ruha nélkül — vajjon nem a sima haja, barátságos arcz bájolja-e el és köti bennünk a vágyat, hogy az egyszerűség és igénytelenség e példányképet közelebből megismerje, nem pedig az álfürtekkel és fonatokkal túlterhelt főt, melynek tetején kalapnak nevezett, emeletes szörnyeteg lebeg? Jól megértésem, kedves társnőim, nem azt követelem, hogy a fiatalág apáczá-ruhát

viseljen, hanem tultegye magát a divat tulzásain.

Viseljenek világos, szines, lenge vagy nehéz kelmeket, miként azt az idény követeli, dísziteék magukat tarka szalagokkal és virágokkal, miként az a fiatalágot megilleti. Legyen mindenekelőtt a legszigorubb tisztaság öltözékükön, nevezetesen a galléron és egyéb felérneműn, de őrizkedjetek minden tulzástól és ha el akarják fogadni tapasztalt barátinójk tudósát, kinek csakis a fiatalág iránti szeretet és abbeli sajnálkozása, hogy rossz uton tudja, adta a tollat kezébe . . . ha meg akarjátok halgatni tanácsomat, vessenek tudze minden ál-hajat, ha a saját hajuk még oly rövid és ritka is, szabadítsák meg homlokukat a nyirott hajtól, hadd ragyogjon tisztán mindenki elé, mert van-e még disze a nőnek homlokánál? Ezt az ocsmány divatot bizonyosan oly nő találta föl, kinek keskeny, rut homloka volt és önk mégis utánozzák? hordjanak oly kalapokat, melyek arczokhoz állnak és azért mégis megfélemlenek a közönyt, — szóval a jó izlést vegyék irányul, nem pedig az agyafurtt divatot, mely Párisból árasztja el a világot, a hol a Denimonde-nak nevezett bizonyos körök találták föl; vegyék tekintetbe atyjok pénztárárt, mindenekelőtt pedig őrizkedjenek az uszálytól, az ugynevezett seprőtől (Balayouse) a báli termekben.

Ez a bálga divat különös feddést érdemel. Uszályok hívt ruhákban nem csupán czélszerűtlenek, hanem illeltenek is. Megakadályozzák a szabad, bájos mozdulatot, fölkaivarják a port, bszantják a tánczosokat, kik folyvást buléjük akadnak.

Végül még egy kérészt, kedves, fiatal barátinóim, kiket e sorok illelnek. Ne vessétek meg intő szavamat! Mondjanak le a divat bálgaságairól, ruházódjanak egyszerűen, szerényen és az adott körülményekhez képest, melyek közt él-

TÁRCSA.

A tea.

A tea, épp úgy mint a kávé, az erjedt talok és még sok egyéb anyag, az ugynevezett élvezeti szerekhez tartozik, melyek nem tápszerek és e szerint semmi befolyásuk sincs az emberi test táplálására, hanem annak idegzetére, ki használja, kellemes hatást gyakorolnak, neki élvezetet nyújtanak. Azonban e számtalan ingerelő szerek közül majdnem egy se ártalmatlan természetű; mértékletlen használatra majdnem valamennyi megzavarja az egészséget, sőt némelyek halált is okoznak. E szerek anyira elterjedtek az egész földön és az ember gyakran anyira hódol azoknak, hogy élvezetükért mindent föláldoz.

A tea cserje vagy fahászja a forró égővi keleti Ázsiá.

Midőn ezelőtt néhány évtizeddel az angolok tea ültvényeket alapítottak Assamban (Britt-Indiában), a tea-fa vadon tenyészett, még pedig nem szórványosan, hanem egész erdőben. Azonban a tea, melyet mi iszunk, nem a vad fáktól ered, hanem a legnagyobb gondallal ültetett és gondozott cserjékből. A tea termesztése és előállításá. sinai tulálmány, mely az ő hajdankorig terjedt és elmés mesébe van burkolva. Egy buhista vezekló elvágta szemhéját, hogy ne alhassék többé. E szemhéjakból támadt volna a tea-cserje. Mert a tea tudvalevőleg álmot üző, üdítő hatású. A japánok a tea-készítést és alkalmasint a tea-fát is a sinaikéltó vették. A többi országokban, mint Jáva, Assam, Brazília stb. csakis újabb időben hozták be a

tea-termelést. — Nyugoton csak a XVI. század elején ösmerekedtek meg a teával; a németalföldiek hozták be. 1630-ban egy font teának ára Párisban 30 frank (12 arany forint), Londonban pedig 1666-ban 3 sterling font (30 frt) volt. Az angolok csakis 1705-től kezdve vették a teát közvetlenül Sínában. Ettől kezdve a tea használata óriási módon terjedt, különösen Angliában és gyarmataiban. Mindenki tudja, hogy a tea-vám okozta az északamerikai államok függetlenségi háboruját az anyaföld ellen. Ma már az egész földön elterjedt, úgy, hogy ez idő szerint körülbelül 600 millió ember iszik naponként teát.

A tea-készítés következőleg történik: Mihelyt az első levelek fakadnak, kezdődik a levélszedés, mi nagyon kényes munka, melyhez csakis a legtapasztaltabb indus nők parányi kezei alkalmasak. E mellett a fiatal hajtásnak csakis három legfelsőbb levelét szedik le, melyek a legjobb, legfinomabb zamatu teát adják. A ki nem fejlett, ezüst barkás legelső levél adja a floweri pekoe-t, a második, nyílt levél, a pekoe-t és a harmadik, legrégibb, a souchong-ot. Későbbben leszedik a mélyebben fekvő negyedik és ötödik levelét is. E nagyobb és szívósabb levelek szolgáltatják a kongout. Néha a tea-termelő kénytelen, hogy régibb leveleket is leszedessen azért, hogy a cserje levegőt kapjon; e levelek piros, rossz teát adnak, melyet az angolok red leaf-nak (piros levél) neveznek, a kereskedők pedig jobb minőségű hamisítására használják. A leszedett leveleket vekony rétegekben elhervadni hagyják. Mihelyt ez megtörtént, kezdődik a tulajdonképeni tea csinálás. A „tea csináló“ ugyanis egy ma rok levelet

vesz és asztalon hengeríti, aztán csomóvá szorítja össze és félre teszi. Ezután a csomókat nedves ponyvába csavarják, mely alatt a tea erjedni kezd, elveszti zöld színetét és barnává lesz. Nehány órai erjedés után a leveleket forró serpenyőbe dobálják és fakalakkal gondosan keverik. Ez csak néhány perczig tart, melyek után kivesszik, ismét hengerítik, gyékényekre terítik és mérsékelt melegben szárítják. Most már a tea kész, de van még közte piros és sárga levél, miket nők és gyermekek kiszednek és eltávolítanak. Ez szolgáltatja az osztályzatlan teát, minthogy a fonatított fajok még együtt vannak. Az osztályzás akként történik, hogy a teát különféle szítán bocsátják át. A legfinomabb szíta a port távolítja el, a kevésbé finom a floweri pekoe-t stb. Az eljárás a fekete teát illeti. A zöld teával is ekként bszárik, a aztán zöldre festik. Ugy látszik azonban, hogy a zöld tea még egyéb hamisításokon is átmegy.

A karaván-tea nem külön faj; azt a theát nevezik így, melyet száraz földön hoznak Sínából, mi által nincs kitéve a veszélynek, hogy a tengor vize ártson neki.

Különös tea faj a téglá tea, melyet idoma miatt neveznek így, melylyel a kereskedelem előfordul. Selejtes fajta theát és hulladékokat ogyanis, kevés okorverrel vegyítve, téglá idomba sajtolnak és ezek képzik a téglá-teát, mely két idomban fordul elő — kisebb és nagyobbban — és csupán Sínában készül.

E fajtat kizárólag az ázaiai puszták vándor népeinek cserélik el, kik azt nagy bszóron tartják. Használatá sajtáségs. Tégla-

teát, sajtot, lisztet (néha tejet is) és zírt forró vízbe tesznek. Ha mindez jól megfőtt, bögreből isszák és nagyon tápláló ételt szolgáltat, mely az európaiaknak is izlik.

Sínában, a teatermelés hazájában, a legkülönfélébb módon készítik a tea fajokat. A legfinomabb fajok, melyeket főleg budáa kólestokban készítenek, soha se kerülnek piacra; leginkább értékes ajándéklól szolgálnak előkelő embereknek és árúk aránytalanul magas. A sinai illatot is ad a teának úgy, hogy a száraz áru mellé virágleveleket is rak, miknek illatát a tea magába vesszi. A sinai áru roppant különlégsége mellett, a teakereskedők Kantonban, Sanganban stb. legfinomabb „teazseléket“ tartanak, kiket igen jól fizetnek és kik az áru értékét pontosan megbecüelik. Ez annyival inkább szükséges, mivel a sinai nagyon finom és furlangos úzar, ki mindent utánozni képes és pártatlanul áll hamisítás és ámitás tekintetében. Csupán egy példát hozunk föl: A seljembenyók sarából — tudvalevő, hogy e hasznos rovarok hazája szintén a mennyei birodalom — a sinai oly híven tudja a theát utánozni, hogy szabad szemmel és tapintással a valódiól nem lehet megkülönböztetni. — De nem csupán a sinai hamisítja a theát; az európai sem riad vissza ezen tisztátalan üzletől. Főleg selejtes fajtat és megromlott árut vegytének a jó tea közé; ezen kívül még a teaszerűen sodort fűz, jávor, kökény stb. leveleket is használják.

1843-ban Londonban 8 gyár működött, melyek használt tea-leveleket vásároltak és azokból ismét teát készítettek. Azóta már megtiltották e nyilvánosan üzött hamisítást

nek; és legyetek meggyőződve, hogy, nem is említve az okos, komoly emberek tisztelétét, oly megelégedést fognak érezni, minőt még a legfényesebb öltözék se szerezhet önmöknek soha sem!

Hedvig.

Az elemi oktatásról.

Volt e lapokban már szó az elemi oktatásról, különösen akkor, midőn annak hiánya miatt több helyütt felszólalás történt.

A nemzeti fejlődés alapja a nevelés, s a nevelés éppen az elemi iskolák keretében vettetik meg.

A kulturális haladás soha sem lesz biztosítva addig, míg az elemi iskolák nem felelnek meg, a legteljesebben, a pedagógia kívánalmainak.

Mi úgy tudjuk, hogy ha közoktatási törvényeink rendelkezéseit szigorúan megtartanák az iskola fenntartók, nem lenne sok indokolt, nem lenne anyagi indokolatlan panasz, nem várnánk az elemi oktatás ügyének fellendülését a mesze jövőben, hanem megnyugodnánk az idős eredményben, mert azon oktatási törvények szigorú végrehajtása biztosítaná az eredményt.

Csak egy körülményt hozunk fel, mint olyat, mely élő akadály a elemi oktatás fejlődésének.

Az alsó városrészek iskoláiban egy tanító három osztályt vezet egyedül s a három osztályban közel 100 tanuló van.

Lehet-e sikeres oktatás még azon esetben is, ha a tanító a legképzettebb, ha összes szellemi erejét és testi fáradozását fordítja az oktatásra?

Bizonyára nem.

Minő boosztást gyakorolhat a tanító e helyütt akkor, midőn egy teremben van a három osztály elhelyezve.

Az igazat megvallva, nem tehet mást, mint bocsánat e szóért, meglopja az egyik tanfolyambeli gyermekek idejét a másik és harmadik rovására.

De ha még ez lenne.

Hanem midőn az egyik osztály iskolai dolgozatot végez, a másik fenhangon olvas, a harmadik figyel, valjón nem elpazarlása ez az időnek, valjón nem kárba veszendő a tanító munkássága?

és az illető vegyésztelepek a legpraxissabb hamisításnak is nyomára akadnak.

Megemlítjük még, hogy az assami tea-cserje jobb teát szolgáltat a sináinál, mely utóbbinak az a rossz tulajdonsága is van, hogy könnyen virágzik. A tea-cserjének ezt nem szabad tennie, hogy erejét a levelekre fordíthassa, mert csakis ezeknek van üzleti értékük. Másiklónben a tea-cserje mindenütt egy és ugyanaz a növény, melyet a fűvészek Thea chinensinek neveznek és a kameliák családjához sorolnak.

A tea a minden növényben előforduló savak mellett — hamut — és az ugynevezett kivont anyag közül teaoilaját (1/3%) és teadéket (1/4—2%) tartalmaz; a teadék képezi a mérgező — bodár — anyagot, mely, csekély mértékben élvezve, idezi elő idegenként az ismert, kellemes hatást. A teadék csereszavhoz van köve és ez okozza, hogy a levelek pirításánál el nem illan. Ez azonban még más módon is lényeges. Ha a teát forró vízzel forrázzuk le vagy főzzük, a csereszavas teadék föloldódik, de ismét elválik, mihelyt a folyadék kihűl, mert hideg vízben nem oldható. Az orozok és sináik helyes módon készítik teájukat, a nélkül, hogy sejtünk volna a vegyészeti eljárásról. A sinai ugyanis főzi teáját, az orosz samovár pedig forrón tartja a teát és a forró víz utánontését mindig lehetővé teszi. Kétségtelen, hogy Samovárból a tea sokkal jobb, mint a mi módunk szerint leforrázással készült tea. Bármiként legyen is, főleg, hogy a leforrázott tea főtásvát melegen tartassuk, míg a csereszébe nem töltik, hogy az itai legfontosabb alkotórésze, a teadék, odiva maradjon.

Tly állapotnak mi az oka? Más nem, mint a takarékoság.

De szabad-e itt ezen a téren takarékoskodni?

Bizonyára nem!

Ezen változtatni kell, nem szabad évről-évre halogatni a kérdés megoldását, óriási veszteség van a multban, pótolhatlan a jelenben, s veszt vele a város reputatioja.

A megalakult iskolaszék elé most adatik be egy indítvány, mely majd annak idejében a törvényhatóság színe elé is kerül, hiinni merjük, hogy a közoktatás ügyének emelése életrelik, ha nem riad vissza a közgyűlés azon áldozat meghozatalától, mely a sikert egyedül biztosítja.

§

Különfélek.

* A karácsonyi ünnepek miatt lapunk pénteken jelenik meg. Kiváncok egyuttal t olvasóinknak boldog ünnepeket!

— **Kinevezés.** Ő felsége a király a bajai kir. bírósághoz Jagicza Lajos kalocsai törvényszéki jegyzőt, aljárásbíróvá nevezte ki.

Öngyilkosság. Megdöbbentő hír szárnyalt szét városunkban, a mindenki által szeretett új. Perczel Miklós, e hó 22-én revolverrel lötte magát fölé. Mi vitte a kedélyes fiatal embert e végzetleges lépésre, nem tudjuk. Tény az, hogy anyagi viszonyai rendezettek, s hogy oly kedves családja van, mely egymagában elegendő arra, hogy a kétségbeesztő tett okadatolhatlan legyen. A sérült életveszély között lebeg, a golyó, mely a fölé hatolt, még kivehető nem volt.

— **Hamis pénz forgalomba hozása** van úgyszólván napi rendszer, figyelmeztetjük rá a közönséget.

— **Jutalomjáték.** Kedden, december 29-én Kővassócsán S. Sarolta jutalomjátékul adatik Csiky Gergely énekes vigjátéka a „Szép leányok”. — Ajánljuk a jutalmazandót a t. közönség jó akaró pártfogásába!

(Az új ipartörvény a pékek ipar-egyenlőtlényét képesthöz köti. De a házi kenyérsütők még mindig meglehetősen konkurencziát csinálnak a pékeknek az által, hogy nemcsak maguk árulják el a kenyeret, de árultatják is a szatócsboltokban. Losonc város tanácsa az, mely e kérdésben elő hozott elvi fontosságú határozatot, mely szerint, amint valaki kenyeret a szatócsoknak is szállít szintén az ipartörvény rendelkezése alá esik.

● **Hamis okirat és csalás.** Morel János b.almási lakos, Parczen Simon alkusszal összezsárvá S. F. bajai urnából 500 forint volt kölcsön, de a pénz felvétele alkalmával magát Morel Józsefnek adta ki, mert neki vagyon nem volt, míg apja Morel József vagyos. Parczen Simon igazolása mellett a pénz felvette, s midőn fizetésre került a dolgot, a turpiság kiszűt, s az ügy a nyitító bíróság elé került, hol vad ottak töredelmes vallomást tettek. Ugyaníly csalási eset fordult elő a bajai takarékpénztárnál is, hol Gyulánsszi Péter, Gyulánsszi István és Treszkits Antal jelentek meg mások nevei alatt, s midőn a két első a névalírásokat befejezték, ismertették fel Eckert István könyvelő által, mire elfogattak, s a bírósághoz kísértettek, hol tettük be vallottakat.

● **Szinház köréből.** Ma pénteken adatik: „Kissesszony feleségem” nagy operette. Szombaton „Miatyánk Isten, vagy a falu árva”. Szinmű 3 felvonásban. Vasárnap „Arany királyfi és az aranyhajú Tündér Ilona”. Eelhívjuk az előadásokra a nagyérdemű közönség becses figyelmét.

— **Sajtóter.** A főügyéség a hadügy-miniszterium nevében sajtóügyi följelentést tett a „Zombor és vidék” című lap szerkesztőjé ellen, kinek lapjában a közös hadsereg ellen becstelenségek kifejezéseket tartalmazó közlemény jelent meg.

— **Párhaj.** Szabadság f. hó 17-én d. u. 3 órákor a katonai lovardában Vécsey Samu ügyvédjelölt és Marty Albert cs. kir. huszárhadnagy között kardpárbaj vívottat,

mely minkét fél könnyű megsebesülésével végződött. A párbaj Vécsey S. által írt és a „Szabadság” legutóbbi számában megjelent hírlapi cikkek, mely a tisztikar ellen volt irányulva, szolgáltatott okot.

† **Rigylezán f.** hó 17-én Maison Jakab volt bajsai plebános, az ottani paróchián, a plebánosnak, mint öcsésének, karjaiban csendesen elhunyt. Temetése a község lakosságának s környékbeli paptsárainak nagy részével együtt szombaton délelőtti ment végbe. A boldogult 1804-ben jul. 2-án Futakon született és így 81 éves már el mult. Fölsejtelített 1829-ben okt. 18-án. 1842-ben Paeseron és Ó Moroviczán adminisztrátorkodott, honnan 10 év múlva a bajsai plebánia hivatott meg a kegyurak. Itt 26 esztendeig működött, míg nem hajlott kora miatt 1878-ban leköszönt. 1879-ben megtartotta aranyünnepét s azóta szeretett öcsésének a rigyiczai plebánosnál segédkezett, sőt akárhányszor a környékbeli plebánosokat is akadályoztatásuk esteiben igen szívesen Jakab bécseit, akik csak ismerték, mind szerették és tisztelték. Isten nyugosztalja. B.

— **Meghívó.** Az országos vöröskereszt-egylet b.almási fők-egylete B. Alimáson, 1886. évi január hó 20-án a „Magyar Korona” vendéglő nagytérmenombólval egybekötött táncvizigalmat rendez. — Kezdeté 8 órákor. — Személy-jegy 1 frt. Felhívjuk a jótékonyul iránti tekintéssel köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

● **A megyénkbeli katonatört. köz.** ségek az 1886. évi január 1-től az 1890-ik évi december 31-ig terjedő időre a következő katonai laklér osztályzatba sorozottak: Baja 9, Bulkesz 9, Filipova 10, Gajdobra 10, Ó-Szapár 9, Szabaka 4, Ó- és Új-Szivacson 10, Újvidék 4, Zombor 5.

— **Eredeti regény- és elbeszélő irodalmunk** körü nagyobb érdemeket nem szerzett magának vállalat, mint a „Gondúz” szépirodalmi hetilap, mely öt negyed évi fennállása alatt a magyar regények és beszélek egész tárházát nyitotta meg a művelt olvasó közönség előtt. Előttünk fekvő 9—14. számban három eredeti regény folytatódik, egy történeti Abonyi Lajos tól („Az utolsó kurucvilág”), egy pszichologiai Beniczkyné Bajza Lenkettől („A vér hatalma”) és egy társadalmi Vértess Áronról („Caticrisy Bertalan ur ó méltósága”). Ezeken kívül Belot Adolpheknak egy föltötte érdekes regénye („A kigyó”) jelen meg benne. — Rendkívüli gondallal ápolja e kiváló szépirodalmi hetilap a kisebb elbeszélő műfajokat; a novellákat, életképeket, rajzot sat. is. A kisebb elbeszélés válogatott seregéből kiemeljük a lap főmunkatársának, Tolnai Lajosnak „Mikor fűtöljöl a férj” életképet, melyben az újabb magyar elbeszélésnek ez áttörője a jellemzőbb merített kitűnő humorral rajzolja a léha férj és a hűtlen feleséget. Nem kisebb élvezettel olvastuk „A házasság-szerzés” és „A mi atyánk” című humoros és szatirikus dolgozatát. — Meglepetést szerzett olvasóinknak jeles líráj költőnk Endrői Sándor egy szatirájával prózában („A vértanú”), melyben mélyre hatoló gunnyal leplezi le egy Kossuth Lajos természetes feleki szereplő egyénülémet. — Mikszáth Kálmán folytatja kedves rajzait „A képviselőház karzatáról”. — Margittay Dező „A fától” című beszélekjében főnyomja a elevensége által megragadó előadással rajzolja a humoros képet a serdülő leányvilágból. — Dr. Sziklay János elbeszélése („A megölt kasszony regénye”) megható tárgya s realizmusát színezte által két figyelemre. — A nő irókat bájos kisebb rajzokkal képviselik Sikor Margit („A villám”) és Fereny Jolánta („Ragyas Terka”). — A lírai költők közül Benedek Aladár Longfou egy szép költeményének fordítását, Kovács Gyula egy erős hangulatú világbanatos daltal szerepl; Inczedy László, a szenvedélyes hangzóval, a fiatalabb nemzedék pedig annak egyik legkiválóbb tagja Palágyi Lajos képviseli bölcselmi hangú költeményét, melyhez méltán sorakozik Szomory Károly csinos szerelmi elegiája. Rendkívüli gazdag és válogatott tartalma által a „Gondúz” a művelt olvasóközönség kedvenc lapjává lett. Ajánljuk a kitűnő vállalatot, mely öcséság tekintetében is egyedül áll (előfizetési ára negyvenéket 1 frt 50 kr.) különösen most, mivel időjev az előfizetés legalkalmasabban eszközölhető. A kiadó mindenkinél ingyen és bérmentve szolgál mutatóványsszámmal, ki a végéig levelező lapon a „Gondúz” kiadóhatalához (Budapestben, Dob utca, 14. szám) fordul.

Vegyesek.

— **A m. kir. honvéd csapatok létszáma.** A honvédelmi miniszterium legújabb kimutatásának adatait közöl a m. k. honvédség létszámáról. E szerint a gyalogság tényleges állománya jelenleg 1140 tiszt-

ből és 7930 legényből áll, és 14 kincstári hálás ló fölött rendelkezik. Háboru esetén a szükséglet 3286 tiszt, 139,976 legény, 167 hálás és 2128 igás ló, mely szükséglettel szemben az anyakönyvi állományban 2710 tiszt, 178,917 legény és 14 hálás ló van nyilvántartva. A lovasság tényleges állománya jelenleg 184 tisztból és 1944 legényből áll; a kincstári hálás lovak száma 141. Háboru esetén 513 tiszt, 12,874 legény, 18,613 hálás és 921 igás ló szükségeltetik; ennek fedezésére az anyakönyvi állományban 338 tiszt, 22,267 legény és 6,700 hálás ló van felvéve. — Ezen számottekő összehasonlításnál látható, hogy háboru alkalmából bevetkezett általános mozgositás esetére a hadrend szerint felállítandó gyalogság és lovassági csapatok létszámgy állománya, a mozgositás esetére beidézendők 10 százaléknak (17,907 illetőleg 2082) leszámitásával is dúsán fedezhető lesz, s hogy a közös hadsereg tartalékából a honvédség szabadságolt állományába áthelyezett legénységek azon része, mely felszakt csoportoknál, különféle intézeteknél, szekerészetnél stb. szolgálat mozgositás esetén honvédségi műszaki csapatok és egyéb tábori intézetek hiánya miatt a szolgálat érdekében nagy részben ismét a közös hadseregbe lézen beosztandó, a honvédség, állomány kiegészítésére nem szükséges, hátrány nélkül átengedhető. Másként áll ez azonban a tiszt állományra és a megkivántató lovak nagy mennyiségére nézve, amennyiben általános mozgositás esetére a gyalogságnál 576 tiszt, 153 hálás és 2128 igás ló, a lovasságnál pedig 75 tiszt, 6913 hálás és 921 igás ló hiányzik. A hiányzó lovak fedezése a conscriptio szerint nyilvántartott ló-állományból dúsán eszközölhető lesz ugyan, és kétséget sem szenved, hogy az első sorban kivonuló csapatok a melyek ideidomított hálás lovakkal rendelkeznek, és használható igás loányagot könnyebben szereznek, e tekintetben hiányt nem fognak szenvedni, és hogy a másodikrendben felállítandó csapatok kivonulására a megkivántató hálás ló anyag idomítása is némi nehézségek leküzdésével teljesíthető lesz, de a tiszt állományban mutatkozó óriási hiány, tekintve, hogy a szabadságolt állományú tisztek nagy része is — alig tett eleget véd-kötelezettségének, — a mi a honvédség kötelezőből való kilépését jelenti, oly intézkedést tételre ul, melyek a baj gyökeres orvoslását előmozdítnai képesek.

Szónoki virágok. Horatius Cocles bátor ugrott a Tiberbe s ámbár az ellenség nyiljai záporoként hallottak, még se találta egy golyó se. — I. Ferencz XII. Lajos unokácsese volt és minden Lajos királyt Lajosnak neveztek a tizenharmadik, ki Henrik volt. — A kikötőben sziget van, melyet víz vesz körül. — Kéjjel minden napfényre kerül. — Leborogasztá kedves fejszékekét és elmerengett a csillagok szemlélésében. — A magyar asztaltársaság 2 pár cipőt osztott ki a szegények közt, mikkel sok könyvet töltö le.

Szó szerint. Egy diszbed alkalmával az étlap vaddisznóval is kezegette a vendégeket. Egyszerre csak belép a szakácsné, citrommal szájában és egy-egy csomó babérlével füle mögött, talán hozva a disznó fejét. A vendégek kaczaga fakadtak s a háziasszony ráforded a szakácsnőre, ki haragosan felele: De hisz asszonyom maga mondtá, hogy úgy járjak el, mint a szakácskönyvben áll, abban pedig meg van írva: „Mihelyt a disznó fejét kitalálod, gyorsan citromot a szájba, babérlével a fül mellé és be vele az asz talra!”

Patkósögek.

Ejjel után 1 órákor tért haza a férj a kocsimból Csendesen nyitja és teszi be maga után az ajtot — nehogy az anyja valahogy felébredjen. — De még le sem ültetett, már megmozdál az asszony.

— Ugyan hol volt kigyuledt ennyi ideig?
— Ennyi ideig? Hisz még nincs valami sok idő, szóval vissza a megfélemlésem?
— Nincs? Hát mondd kigyuledt, hány óra?
— Éppen a 10-et utolra előbb.
— Az én, jól hallottam én, hogy az egy-ötötte.
— Hát boldog, a nullát csak nem ütheti hozzá! Végül vissza a megfélemlésem?
— Egy ember lerészegedvén, a kocsimban elaludt. Midőn felébredt magához szólta a pinczért.
— Mit fizetek?
— Ngy litert — volt a felelet.
— Hogy-hogy — csodálkozott a kijárandó vendég — hiszen az én gjomromba csak három liter fér.

— Látni azért szállt a negyedik a fejébe, mert már nem fért a gyomrába — válaszolá a pincér.

Egy tábornok táborig papjával sétált és néha közben a kóllóktól körülzárított bitófához közelített.

— No lám, mondá a tábornok tréfasan, mily erőmrel üdvözlik a pátert és vészmadarakat!
— Az ám, felelte a tábori pap, azt hiszik, hozok nekik valakit.

Fogas kérdés. Urholgy: Ön el akar minket hagyni doktor ur?
Orvos: Igen asszonyom, a jövő hó elején a lipótmézi telyőbába költözködöm.

Urholgy: Mint orvos?
Egy ügyeség. A tanácsos barátjának látogatását várta, de mivel ennek csak egy óra mulva kelle jönnie, addig szokatlan álmat akarta tartani.

— Jancsi, mondá szolgálójának, ha X. báró ur eljő, költö fől, de ha bárki más jönne, mond nem vagy hon.

János börtönt fejele és az első szobába vonult vissza, hogy addig ő is börtönköljön kissé. Miközben maga elé mereszté szemét, hirtelen gondolat támadt agyában. Illaha úzte, korgette a gondolatot az folyást visszatért és annyira zaklatta szegény Jancsint, hogy gazdája szobájába rohamt és felkötölte.

— A báró ur van itt? kérdezé a tanácsos álmosan.
— Nem.
— Hát nem meg mondtam, formédt rá gazdája, hogy más látogat miatt ne költö fől?
— Nem is jött senki?
— Hát miért költöttél fől?
— Csupán azt akartam kérdeznii, viszonzá Jancsint, — mit tegyek, ha csak se jó.

Ez se történt még meg. Egy német újság írta magának egy községből a következő csova eseten: „L. hó 15-én egy földai mézárás lova meghokroskodott s láhat törté ki, mert egy call-eg egyenesen a feje előtt hult le! Mit ki nem gondol a német?”

Iskolamester az erdőben. Az oktató ur komoly arccsal sétál az erdő felé. Egyszer csak halk szél kezd, a fák levelei szuttognak, a haraly megkopogtatja a fák oldalait, a kakuk felcsenki kezd. Az iskolamester ur felüti fejét e nagy lármára a komoly méltósággal fölkiált: csend!

Iskolamester az erdőben. Az oktató ur komoly arccsal sétál az erdő felé. Egyszer csak halk szél kezd, a fák levelei szuttognak, a haraly megkopogtatja a fák oldalait, a kakuk felcsenki kezd. Az iskolamester ur felüti fejét e nagy lármára a komoly méltósággal fölkiált: csend!

Iskolamester az erdőben. Az oktató ur komoly arccsal sétál az erdő felé. Egyszer csak halk szél kezd, a fák levelei szuttognak, a haraly megkopogtatja a fák oldalait, a kakuk felcsenki kezd. Az iskolamester ur felüti fejét e nagy lármára a komoly méltósággal fölkiált: csend!

Iskolamester az erdőben. Az oktató ur komoly arccsal sétál az erdő felé. Egyszer csak halk szél kezd, a fák levelei szuttognak, a haraly megkopogtatja a fák oldalait, a kakuk felcsenki kezd. Az iskolamester ur felüti fejét e nagy lármára a komoly méltósággal fölkiált: csend!

Közgazdaság.

Selyemtermelésünk s a közigazgatási hatóságok.

Hogy a selyemhernyó tenyésztése mily fontossággal bír népünk vagyonsodása, s ebből kifolyólag nemzet-vagyonsodásunk s adóképeségünk emelkedése tekintetéből, mint-hogy ezen kérdés vita tárgyát nem képezí, szólni nem érünk, csupán konstatalni kívánjuk azon örvendetes emelkedést, mely a közreműködői hivatott tenyésztők egyesített buzgólkodása mellett még tetemesen fokozható.

Selyemiparunk már 40 év előtt igen szép lendületet vett, — a midőn selyemtermelésünknek egy szőlővén bőleső korszakában 800,000 franyi értékű selyemgubót állítottunk elő. De közbejött a selyemhernyók egy járványoszerű betegsége, s az annyi szép re, melyre jogosított iparág pár év alatt teljesen lönkre ment.

Es habár azon időben selyemhernyótar-tással egyesek elszórtan foglalkoztak is az országban, de az eredmény, mit ezek felmu-tathattak, számbavehetetlen jelentőséggel bírt.

A földmívelés, ipar- és kereskedelmi-ministerium buzgólkodása újból életre hívta hazánkban a selyemtenyésztést, s 1879-ben 2700 kiló selyemgubó 3000 frt értékkel, 1884. ben már 123,000 kiló selyemgubó 130,000 frt értékkel termeltetett. Ezen eredmény alig pár év alatt annyival örvendetesebbnek mondható, mert az elért haszon ugyazólván a legszegényebb néposztály javá-ra esik, a mi leginkább kitűnik azon hivatalos adatok által konstatalt tényből, hogy 1883-ban a selyemtermeléssel foglalkozók összes államadója összeírta, ezen adó 36,000 frtot tett ki, míg ugyanazon évben, rövid 6 héten át a selyemtermelés körül s oly munkaerővel teljesített munka, a mi, másutt és másképen alig értékesítették volna 70,000 frton felül levő összeget keresetek meg, mely összeg nemcsak a selyemtermeléssel foglalkozott egyének családjának teljes államadóját fedezte, hanem még egyszer annyi készpénz keresmény megmaradt belőle.

Nem kevés fontossággal bír ezen eredmény megítélésénél ama körülmény, hogy a selyemtermeléssel foglalkozók a gubó árát oly időben kapják, mikor a nép a mult évi termést már legnagyobb részben felemész-tette. — Új termés még nincs, sőt a meze-gurpka is alig vette kezdetét. Országunk ég-

hajlata a selyemtermelésre kitűnően alkalmas, s a magyar selyem oly kiváló minőségűt hogy azt 4—5 frankkal drágábban fizetik a világpiacozon, mint az olasz selymet, s az egyelőli nehézség, a melyet ez iparág érdekében le kell küzdenünk, a hatalmas concurentia mellett az hogy nálunk a selyemfonás, a mi sajátosság munkás viszonyaink-nál fogva 30 százalékkal jön többé, mint Olaszországban, — miért is a magyar selyem gyártmányának a külföldinél eme 30%-kal olvketlenül kellene jönni.

De nem kell, mert azon, hogy a 30%-kal magasabb gyártás ár mellett a versenyt a magyar selyemgyártás a külfölddel kiáll-hassa, az által segíteni, ha a gyárának a feldolgozandó nyersanyagot ezzel a 30%-kal olcsóbban bocsátjuk rendelkezésére, a mi pedig elérhető anélkül, hogy az a tenyésztő munkadíjának rovására esnék és pedig aképen, hogy a tenyésztőknek az állam által ugy a selyemhernyó-pete, mint a hernyók etetésére szeder- és perlelevel teljesen ingyen bocsátassanak rendelkezésére, mert épen ezen két kiadás az olaszországi selyem-tenyésztésnél a gubóérték 30%-át veszi igénybe.

Ha tehát ezeket a tenyésztő ingyen kapja, — 30%-kal olcsóbban adhatja — minden károsodás nélkül a gubót a gyárosnak, s a nyersanyag ezen olcsósága lehetővé teszi a gyárosra nézve is azt, hogy a 30%-kal drágább gyártási költség mellett is kiállhas-sa a versenyt.

Bátran merjük állítani, hogy miután óghajlatai viszonyaink a selyemtenyésztésre nézve a lehető kedvezőek, a selyemtermelés emelése körül legtöbb érdemet azok fognak szerzeni hazánkban, kik annak két fő feltéte-lét t. i. a potékot és a szederfalevelet kellő mennyiségben ingyen Lócsáj ják a tenyésztők rendelkezésére.

— Az egyik feltételnek maga a földmívelési miniszter tess elismerése méltó aldozat-készséggel eleget, kit a selyemtermelés iránt érdeklődésben buzgó közreműködéssel támo-gat Bezerédi Pál, a selyemtermelés emelése-re kiküldött ministeri meghatalmazott, — in-gyene szolgálatváltán a legkitűnőbb minőségű petét a természetőknek, — így tehát a másik főfeltételt teljesítéséről van szó, mint a mely a földmívelési minister aldozat-készsége megléte-ben ez idő szürint egyedüli biztos alapját képezi selyemtermelésünknek, t. i. a szederfa-level bőségének biztosításáról a mi aztán már kizárólag a közigazgatás feladatai közé tartozik s amennyiben a törvényhatóságok, dacára az e részben a belügyminiszter által több ízben hozzájuk intézett meghagyás-nak, — az utakon és utcákon s köztereken ültetett szederfák levezése ellen, a legtöbb helyütt még mindig felmerülő akadályokat erőlyesen el nem fogják háritani, — s a szeder-fák szaporításáról azon mérveln, amint az a selyemtermelés emelkedése megköve-teli, gondoskodni nem fognak, — akkor a nép és az állam vagyonsodása ellen valósi gos bünt és vétkeket követnek el. M. I.

A LEGJOBB
CZIGARETTA-PAPIR
a valódi
LE HOUBLON
francia gyártmány
CALLEY és HENRY-tól Paris-ban.
Utánazoktól mindenki evetik.

A cigarettá-papír csak akkor valódi, ha minden egyes lap LE HOUBLON bélyegzővel és mindenik boríték az alant álló véd-jegygyel és alirással el van látva.

500 CIGARETTES
CALLEY és HENRY
17, rue de Valenciennes, PARIS

Vasúti menetrend

Bajáról Szabadkára.

Bajáról indul naponként kétszer d. e. 10 óra és 12 perczkor és este 7 óra és 14 perczkor.

Üzleti tudósítás.

Baján, 1885. deczemb. 23.

Buza új	7.50
Zab	5.70
Árpa	5.15
Rozs	5.70
Kukorica új	4.15
Bab új	6.50

Az árak 100 kilogr. után.

Felölös szerkesztő:

CSEBBA FERENC.

Gyökerez gyógyítás!

Pilepsie.

gőres- és idegbajokban
Szenvődőknek, támaszkodva a 10 éves sikerre, visszacsús nélkül a mai napig. Tökéletesen tájékozottok fizetnek 50 kr-nak bélyegeikben való melléklése után kapható

Dr ph. Boas, Westliche Cronbergerstrasse 33 Frankfurt a. M.

Versenyt

A LÓPOKRÓCZ SZÉDELGÉSNEK.

A 87 év óta fennálló

ca. kir. szabad.

PAPLAN- és POKRÓCZ-GYÁR

székelőtt „Lichtenauer's Wittwe & Söhne
székelőtt bécsi raktárából 190 ctm. hosszú, 130 ctm. széles, kitűnő minőségű, sötét színű, élénk szegélyű

LÓ-POKRÓCZOKAT

darabonként szállítással együtt

1 frt 60 krért.

10 darab vételnél 1 darab ráadás vagy 10% árengedés.

A lópokróczokat ezen nagyságban, kitűnő minőségben és ritka olcsó árakon csakis azért lehetséges adni, mert nagy mennyiségben gyártjuk és nagy keletőségnek örvendünk. Betekintésül több száz köszönőirat. Székelőttükkel utánvételel történnék. Nem tetsző árak visszavételnek.

A czim pontosan megtekintendő:

Ló-pokrócz-gyár lóraktára

Bécs, I., Rothenthurmstrasse 14.

Ó V Á S I !

Mindenkit övünk oly czekéttől vásárolni, kik félnek nevüket nyilvánosan kiírni, s a mi hirdetésünket jogosulatlanul utánozzák.

!! Vigyázat ajánlatik !!

CSALHATATLAN.

Roborantium (Haj és szakált növesztő szer) egy tudományos alapra és sok eredményre felfedezett szer a kopaszág, hajkihullás, korpaképződés és szárukés ellen. Egyetlen, tényleg eredményeket felmutató szakálnövesztő és erősítő szer. Üdítő és élesztő tulajdonságáért a „Roborantium” továbbá megbízható szer emlékező gyengeség és fejtájás ellen. Egy eredeti üveg ára 1 frt 50 kr, próbáruveg 1 frt

Kosmetium (hajerősítő olaj) finom és utánozhatatlan, a haját simalékonnyá és hullámosá teszi. Eredeti üveg ára 1 frt 50 kr. Probáruveg 1 frt

Eau de Hébé keleti szappanos, eredményeké gyönyөгű, fehér és testi frissiséget eltávolító szappán és májfoltokat. Ára 85 kr.

Bouquet du Serail de Grolich zsekelőtt-illatzer az elegans világ számára. Gyönyөгű az illat-szereknek. Ára 1 frt 50 és 80 kr.

Morvai kárpát szájviz salicylsavval 90 kr.

Grolich-féle haj- és szakállfestő szer fest szökőtől sötét barna szízig. 1 frt 20 kr.

Grolich Hail Milkon (hajjítőtét), hajszin nélkül, hanem szürke hajnak eredeti színet adja vissza, 2 frt.

Grolich-féle Poudre dépilatoire hajeltávolító szer 70 kr.

Grolich-féle korpaviz eltávolít gyorsan és biztosan hajkorpát. 1 frt.

Grolich-féle májusvirágkenőcs legfinomabb hajkenőcs a baj állapotára 1 frt.

Grolich-féle Flóra-hajpor fehér és rózsaszin legfinomabb hölgypor 50 kr

Grolich-féle Flóra rózsaszín arcfcstő ajkak és arcfcstésére 50 kr.

Minden orvosok felügyelete alatt készltve.

Használati utasítások, köszönőlevelek és nyilatkozatok minden czekéhez mellékelvök.

Gyár és közp. raktár **GROLICH J. Bräunnen** Stadthofplatz.

Orvosok elismerik a Grolich-féle készítmények hasznosságát, mintohy vásárlás által, így ír a t. k. **Blümel Alajos** ur, gyakori orvos St. Pölteren apr. 25. 1885. „Kérem postatánvélet mellett nekem 8 üveg Roborantium és 3 üveg kosmetium megfelelő engedmény mellett mint több éves évveig, küldeni.”

Tisztelettel **BLÜMEL**, gyak. orvos.

Fővárosi Haja és vidékre egyedül

Brachfeld Nina illatzer-kereskedése.

Budapest: Nevada Nándor, hatvani-utca 10., továbbá kapható minden nagyobb gyogytárban és kereskedésben, hol erre vonatkozó feliragások a kirakásban láthatók.

Utánzóttan a Grolich-féle készítmények kérvendők, mintohy vásárlás ezekért vállaltatik teljes szavatosság.

HIRDETMÉNY.

A szabadkai kir. törvényszék mint birtok bíróság részéről ezennel közzé tétetik, miszerint a Szabadka-bajai államvasút kiépítése alkalmából a most érintett államvasút részére kisajátított területek azon részére nézve, melyekre ez ideig a barátságos útoni kiegyenlítés nem eszközölthetett, az 1881. évi 41. t. cz. 46. §-a értelmében a kártalanítási eljárás elrendeltetvén, annak eszközzésére **1886. évi január hó 12-én** és utána következő napjai mindenkor **d. e. 9 órája** a bajai kir. járásbíró-sághoz, szükség esetén a helyszínére kitűzetett, melyre ugy a vállalat, valamint azon telekkönyvi tulajdonosok és érdekelték, kikkel ez ideig a kártalanítás barátságos úton nem sikerült, saját kezükhöz, végül a távollévők és a netán ismeretlen tartózkodású érdekelték **Bodrogi Gyula** ügygondnok bajai ügyvéd kezéhez hivatalos felzeten megidézttettek; minek folytán minden érdekelt fél, de különösen a távollévők és az ismeretlen tartózkodásúak ezennel oly figyelmeztetéssel idéztettek meg, hogy a fent kitett helyen és időben megtartandó tárgyaláson személyesen vagy igazolt meghatalmazottjaik által annál bizonyosabban jelenjenek meg, minthogy elmaradásuk a kártalanítási eljárása meg nem gátolhatván, a tárgyalásról elmaradás miatt igazolásnak helye nem lehet, miután a tárgyalás elmaradásuk esetén az ügygondnokkal fog megtartatni.

Felhivatnak egyszersmind a felek arra is, hogy a kártalanítási összeg megállapításához szükséges az 1881. évi 41. t. cz. 51. §-a értelmében általuk megválasztható egy szakértő becsüist a tárgyaláshoz magukkal hozzák.

Kelt Szabadkán, a kir. törvényszéknek 1885. évi december hó 7-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vadnay, jegyző.

Huszonhetedik évfolyam.

Előfizetési felhívás a

BUDAPESTI BAZÁR

1886. évi folyamára.

A „Budapesti Bazár“ egy év lefolyása alatt 2000 illusztráción — képeken és ábrákon — mutatja be minden idényre a legújabb divatot, a fehérneműek legszebb mintáit, a kézimunkák minden ágazatát értelmes magyarázatokkal kísérve. Minden száma mellett felváltva hoz szabásrajzokkal nagy ivet himzőrajzokkal, monogramokkal és papírból kivágott szabásmintákat.

A „Budapesti Bazár“ minden száma mellé egy művészileg rajzolt, színezett párizsi divatkép van mellékelve.

A „Budapesti Bazár“ a megrendelések rovataiban ismerteti a főváros legjelesebb és legutányosabb üzleteit.

A „Budapesti Bazár“ szépirodalmi részét egy iv regénymelléklettel bővítettük meg, melyből idővel esinos könyvtárt gyűjthetnek az előfizetők.

A jövő évi regénymelléklet, a kedvelt francia író Dautet Alfons

„VESTRIS KISASSZONY“

című rendkívül érdekes regénye lesz.

A „Rózsaszínborítékot“ annyira megkedvelt „Társalgó csarnok“-ot — kérdések és válaszok közlésére — továbbra is t. előfizetőinknek engedjük át.

A „Budapesti Bazár“ előfizetője megrendelhet raját nevére monogrammot fehérneműek jelzésére.

A „Budapesti Bazár“ a megrendelések rovataiban ismerteti a főváros legjelesebb és legutányosabb üzleteit.

Csak is a „Budapesti Bazár“ részleteti vidéki t. előfizetőit azon kedvezményben, hogy elfogad bármily tárgyra megrendeléseket.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

A „Budapesti Bazár“-ra a regénymelléklettel együtt:

Egész évre (januártól-december végeig)	10 frt — kr.
Fél évre (januártól-junius végeig)	5 „ — „
Negyed évre (januártól-március végeig)	2 „ — „

Kedvezmény árban rendelhetik meg t. előfizetőink:

A „Kilencz milliómos ember“ című regényt; 80 kr. Bolti ára: 1 frt 10 kr.

A „Helén“ című regényt; 80 kr. — Bolti ára: 1 frt 20 kr.

A „Méregerővel szerelme“ című regényt; 50 kr. — Bolti ára 80 kr.

Az előfizetési pénzek a „Budapesti Bazár“ kiadóhivatalához küldendők (koronaherezeg-utca 17. szám.)

Mutatványszámot küldünk szívesen.